

Sprawa: Zapytanie nr 1049 Pani poseł Anny Dąbrowskiej-Banaszek
Znak sprawy: ST3.054.23.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z zapytaniem Pani poseł Anny Dąbrowskiej-Banaszek (nr 1049 z 30 sierpnia 2024 roku) w sprawie projektu ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (druk sejmowy nr 622), w którym występuje nowe pojęcie przeliczeniowej liczby ludności, przesyłam następujące wyjaśnienia.

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹ subwencja wyrównawcza ustalana jest na podstawie dochodów podatkowych oraz liczby mieszkańców. Natomiast w projekcie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (druk sejmowy nr 622) proponuje się zmianę polegającą na ustaleniu potrzeb wyrównawczych, z uwzględnieniem liczby mieszkańców przeliczeniowych. Liczba tych mieszkańców, która odzwierciedli zróżnicowane potrzeby wydatkowe poszczególnych jednostek, będzie ustalana na podstawie liczby mieszkańców faktycznie zamieszkałych w danej jednostce, skorygowanej o indeks potrzeb wydatkowych. Rozwiązanie uwzględniające zróżnicowane potrzeby wydatkowe zostało oparte w dużej mierze na metodologii, która została wypracowana przez Ministerstwo Finansów we współpracy z Bankiem Światowym.

Zestawienie liczby ludności i przeliczeniowej liczby ludności dla miast na prawach powiatu zawiera załączona tabela.

Przeliczeniowa liczba ludności odzwierciedla zróżnicowane potrzeby wydatkowe jednostek samorządu terytorialnego. Na to zróżnicowanie mają wpływ m.in.: czynniki społeczno-demograficzne, jak np.: liczba i struktura wiekowa ludności, liczba dzieci, bezrobotnych lub grup wymagających opieki społecznej, czy też różnice w koszcie dostarczenia danej usługi.

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 356

Wobec powyższego, jednostki o identycznym potencjale dochodowym, ze względu na występowanie różnych obiektywnych czynników wpływających na zwiększone potrzeby wydatkowe, znajdują się w innej sytuacji finansowej.

W projekcie ustawy uwzględnione zostały zatem nie tylko dysproporcje dochodowe (jak to ma miejsce obecnie), ale również zróżnicowanie potrzeb wydatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie można zgodzić się z opinią, że obliczanie potrzeb wyrównawczych samorządów na podstawie przeliczeniowej liczby mieszkańców jest krzywdzące. Wręcz przeciwnie, proponowane rozwiązanie pozwala w szerszym zakresie uchwycić różnice w sytuacji finansowej samorządów. Warto dodać, że algorytm naliczania jest neutralny i uwzględnia potrzeby wydatkowe poszczególnych samorządów.

W związku z tym, nowy model naliczania potrzeb wyrównawczych z użyciem przeliczeniowej liczby ludności uznać można za bardziej adekwatny, w lepszy sposób uwzględniający sytuację samorządów, który może przyczynić się do lepszej alokacji środków finansowych.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Hanna Majszczyk
podsekretarz stanu

Tabela. Liczba ludności i przeliczeniowa liczba ludności miast na prawach powiatu w 2025 r. według projektu ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

Kod	Nazwa	Liczba ludności	Przeliczeniowa liczba ludności
0261	Jelenia Góra	75 124	65 466
0262	Legnica	91 948	89 329
0264	Wrocław	673 743	623 024
0265	Wałbrzych	100 294	89 072
0461	Bydgoszcz	326 434	267 856
0462	Grudziądz	88 658	95 464
0463	Toruń	194 771	171 535
0464	Włocławek	100 807	117 683
0661	Biała Podlaska	54 453	53 677
0662	Chełm	57 214	55 184
0663	Lublin	329 565	317 043
0664	Zamość	58 231	69 339
0861	Gorzów Wielkopolski	115 247	110 667
0862	Zielona Góra	138 932	149 349
1061	Łódź	652 015	628 282
1062	Piotrków Trybunalski	66 519	69 609
1063	Skierniewice	45 184	46 291
1261	Kraków	806 201	762 113
1262	Nowy Sącz	80 358	77 709
1263	Tarnów	103 129	112 279
1461	Ostrołęka	48 229	56 709
1462	Płock	111 190	138 988
1463	Radom	196 005	200 746
1464	Siedlce	75 297	74 884
1465	m. st. Warszawa	1 861 599	2 127 256
1661	Opole	126 077	129 531
1861	Krosno	44 060	47 924
1862	Przemyśl	56 050	65 281
1863	Rzeszów	197 268	205 278
1864	Tarnobrzeg	43 712	41 015
2061	Białystok	291 688	311 161
2062	Łomża	59 711	53 626
2063	Suwałki	68 231	68 017
2261	Gdańsk	487 371	420 490
2262	Gdynia	241 189	213 588
2263	Słupsk	85 504	83 274
2264	Sopot	31 903	33 451
2461	Bielsko-Biała	165 766	160 402
2462	Bytom	147 759	140 732
2463	Chorzów	100 593	99 522
2464	Częstochowa	205 969	192 983
2465	Dąbrowa Górnicza	113 460	104 238

2466	Gliwice	169 915	166 554
2467	Jastrzębie-Zdrój	82 301	62 651
2468	Jaworzno	86 812	76 718
2469	Katowice	279 190	321 041
2470	Mysłowice	71 280	79 960
2471	Piekary Śląskie	51 707	43 381
2472	Ruda Śląska	130 302	113 389
2473	Rybnik	130 887	134 396
2474	Siemianowice Śląskie	63 401	54 150
2475	Sosnowiec	187 115	163 650
2476	Świętochłowice	45 434	40 599
2477	Tychy	122 045	109 411
2478	Zabrze	153 838	142 740
2479	Żory	61 774	62 329
2661	Kielce	182 295	192 462
2861	Elbląg	112 923	110 886
2862	Olsztyn	167 311	156 160
3061	Kalisz	93 137	88 632
3062	Konin	67 066	83 443
3063	Leszno	60 051	68 077
3064	Poznań	538 439	633 148
3261	Koszalin	105 540	99 738
3262	Szczecin	389 066	330 163
3263	Świnoujście	38 904	34 447